

Justis- og beredskapsdepartementet
v/politisk ledelse

Oslo, 1. oktober 2023

Innspill til statsbudsjettet for 2025

Voksenopplæringsforbundet (Vofo) vil med dette gi innspill til departementets budsjettforslag for 2025. Studieforbund legger til rette for at voksne får tilgang til fleksibel og brukertilpasset opplæring ved siden av det formelle utdanningssystemet, og bygger kompetanse i frivillige organisasjoner—som bl.a. bidrar i kriminalomsorgen og redningstjenesten i Norge. Innspillet viser hvilke prioriteringer som kan gjøre oss i best mulig stand til å styrke frivillighetens innsats i kriminalomsorgen og redningstjenesten.

Vofo er studieforbundenes interesseorganisasjon. Vårt hovedmål er å styrke studieforbundenes rammevilkår i arbeidet med å gi voksne læringsmuligheter. Studieforbundene har om lag 500 medlemsorganisasjoner og tilbyr årlig om lag 45 000 kurs over hele landet.

Vofo ber om følgende prioriteringer i departementets budsjettforslag for 2025:

- Kap. 430 post 70 (Tilskudd til frivillige organisasjoner i kriminalomsorgen) videreføres og styrkes.
- Det bevilges ekstra midler til å etablere et Nasjonalt ressurscenter for musikk i fengsel
- Kap. 455 post 71 (Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten) videreføres og styrkes.

Kap. 430 post 70 (Tilskudd til frivillige organisasjoner i kriminalomsorgen) videreføres og styrkes

Vofo ber om at statsbudsjettets kapittel 430 post 70 (Tilskudd til frivillige organisasjoner i kriminalomsorgen) styrkes i statsbudsjettet for 2025. Flere studieforbund og deres medlemsorganisasjoner har prosjekter i kriminalomsorgen og er avhengig av tilskuddet for å opprettholde et godt faglig tilbud.

Regjeringen vil i Hurdalsplattformen styrke innholdet i soningen, og slår fast at den viktigste oppgaven til kriminalomsorgen er rehabilitering av straffedømte. For å lykkes med dette er det viktig å sørge for et godt tilbud og aktivitet under soning.

Aktiviteten i frivillige organisasjoner bidrar som en brobygger til normalsamfunnet, skaper arenaer for sosial kontakt utenfor kriminalomsorgen, og er et virkemiddel for å lette overgangen til samfunnet etter soning. Studieforbund tilbyr læring i grupper som ikke er integrert i samfunns- eller arbeidsliv. Deltakerne blir bidragsyttere i det ordinære kulturlivet, og får et kontaktnettverk utenfor murene. Denne viktige aktiviteten fremmer læringslyst, ferdigheter og sosiale arenaer som er viktige

faktorer for å hindre tilbakefall til kriminalitet.

Studieforbundet kultur og tradisjon har arrangert kurs i fengsel siden 2000. I 2022 arrangerte studieforbundet 18 kurs for innsatte i fem ulike fengsel. Kursene arrangeres i hovedsak ved direkte kontakt mellom Studieforbundets administrasjon og fengselet, eller i samarbeid med fagmiljø, men også dels gjennom samarbeid med et lokalt lag i en av studieforbundets medlemsorganisasjoner.

Musikkens studieforbund driver prosjektet Musikk i fengsel og frihet (Miff) som er et landsomfattende rusfritt tilbud i lokalmiljøet med musikkopplæring og musikknettverk for mennesker med rus- og kriminalitetserfaring. I 2022 hadde de ett eller flere egne tilbud og/eller tilbud i samarbeid med andre (videregående skoler, fritidsdelen i fengsler, ulike organisasjoner mv) ved 29 soningssteder og rusforebyggende/i ettervernet på 13 ulike steder over hele landet. Erfaringene viser at prosjektet er vellykket og at det har gode effekter på tilbakeføringen¹. Miff har nå søkt Justis- og beredskapsdepartementet om støtte til et Nasjonalt ressurscenter for musikk i fengsel. Vofo støtter dette, og håper departementet ser de positive ringvirkningene et nasjonalt ressurscenter vil ha for bruk av musikk for rehabilitering i Kriminalomsorgen.

Organisasjoner som jobber aktivt i kriminalomsorgen er avhengige av forutsigbarhet og langsiktig driftsgrunnlag. Vi ber derfor om at man viderefører praksisen ved at Kriminalomsorgsdirektoratet (KDI) fordeler hele tilskuddet etter søknad. KDI har den nødvendige kompetansen og innsikt i aktiviteten som bidrar til formålet med tilskuddet.

Videre vil vi henvise til våre budsjettinnspill til Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet for hvordan Vofo og studieforbundene kan bidra til fellesskap, læring og kompetanse for å hindre utenforskap. Dette er tilbud som må være en viktig del av ettervernet i kriminalomsorgen for å kunne bidra i fellesskapet og ha en meningsfull hverdag uten kriminalitet.

Kap. 455 post 71 (Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten) videreføres og styrkes

I Hurdalsplattformen slår regjeringen fast at de vil styrke den lokale forankringen i beredskapsarbeidet og bidra til bedre samarbeid mellom nødetatene og andre beredskapsorganisasjoner.

Frivillige organisasjoner er en viktig del av redningstjenesten i Norge. Gjennom systematisk opplæring og trening bidrar organisasjonene til at det finnes operative ressurser i lokale lag og foreninger over hele landet. De frivillige stiller opp på kort varsel, har ofte god lokalkunnskap og samarbeider godt med nødetatene. I sin rapport peker Totalberedskapskommisjonen nettopp på frivilligheten som en vesentlig del av Norges beredskapsevne, og anbefaler i sin rapport at det er nødvendig å øke tilskuddet til de frivillige rednings- og beredskapsorganisasjonene i en størrelsesorden på mellom 80 og 100 millioner kroner.

Tilskuddet bidrar til å ivareta sekretariatsfunksjoner og fellestjenester, fordeles til lokale lag og foreninger, og dekker de frivillige redningsorganisasjonenes kostnader til abonnement på nødnett. Mange frivillige organisasjoner i redningstjenesten er også medlem av et studieforbund og får voksenopplæringsmidler til organisert opplæring. Tilskuddet bidrar til at frivillige i redningstjenesten får redusert sine opplæringskostnader.

¹ <https://www.hf.uio.no/imv/forskning/aktuelt/aktuelle-saker/2022/musikk-knyt-innsette-i-norske-fengsel-til-verda.html?fbclid=IwAR1r0RsLFFbyjQOele7y0ciyKVpakBM7AEJCz0n8MZBcpnnacZ0FDEx4ryA>

For å ivareta en god frivillig redningstjeneste må det investeres i utstyr og kompetanse. I lys av de klare anbefalingene til Totalberedskapskommisjonen, ber Vofo om at driftstilskuddet til de frivillige redningsorganisasjonene styrkes på statsbudsjettets kapittel 455 post 71 (Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten) i 2025.

Med hilsen

Voksenopplæringsforbundet

Stian Juell
generalsekretær

Mari Winsents
seniorrådgiver